

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL S. V. PRAŠYMO**

2020 m. lapkričio 25 d. Nr. S-205 (7-29p/2020)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš komisijos pirmininko Evaldo Raistensio, narių Editos Galiauskaitės, Rasos Stravinskaitės (pranešėja), Andriaus Veniaus, Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo S. V. (toliau – Pareiškėja) 2020-09-18 prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2020-07-16 sprendimui Nr. 68-59 apskūsti. Pareiškėja ir Inspekcijos atstovas Komisijos 2020-10-27 posėdyje nuotoliniu būdu nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėja kartu su sutuoktiniu (J. V.) pateikė Komisijai 2020-09-18 prašymą atnaujinti terminą skundui dėl Inspekcijos 2020-07-16 sprendimo Nr. 68-59 paduoti. Pareiškėjos kartu su sutuoktiniu pateiktame prašyme nurodoma, kad sutuoktiniai sprendimus realiai yra gavę 2020-07-25, nes visa šeima buvo išvykusi iš Lietuvos, o laiškus priėmė likęs šeimos narys. Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjos (abiejų sutuoktinių) nebuvo Lietuvoje, terminas skundui paduoti yra praleistas nežymiai, būdami užsienyje sutuoktiniai neturėjo galimybių ruošti skundo paruošimui, todėl Pareiškėja nurodo mananti, kad praleistas terminas skundui paduoti turi būti atnaujintas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 152 straipsnio 3 dalimi, Pareiškėja prašo atnaujinti dėl svarbių priežasčių praleistą terminą skundui dėl Inspekcijos sprendimo paduoti.

Inspekcija 2020-07-16 sprendimu Nr. 68-59 patvirtino Klaipėdos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Klaipėdos AVMI) 2020-05-04 sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (28.19) FR0682-219, kuriuo Pareiškėjai nurodyta sumokėti 11 515,58 Eur gyventojų pajamų mokestį (toliau – GPM), 3 021,15 Eur GPM delspinigius, 2 303 Eur GPM baudą. Inspekcijos 2020-07-16 sprendimas Nr. 68-59 Pareiškėjai jos skunde Inspekcijai nurodytu adresu: J. g. 0, P. k., B. sen., Plungės rajono savivaldybė, buvo išsiųstas registruota pašto siunta RE0000000LT. Remiantis AB Lietuvos pašto viešai skelbiamais duomenimis apie siuntų sekimą (<https://www.post.lt/siuntu-sekimas>), nustatyta, kad registruota pašto siunta gavėjui įteikta 2020-07-21.

Pareiškėja pateikė Komisijai 2020-08-14 skundą, kuriame prašė skunde išdėstytu motyvų pagrindu panaikinti Inspekcijos 2020-07-16 sprendimą Nr. 68-59. Komisijai adresuotas skundas siųstas registruota pašto siunta ir pašto įstaigai įteiktas 2020-08-14. Komisija, įvertinusi viešai turimą informaciją apie sprendimo įteikimą siuntos gavėjai, 2020-09-02 posėdžio protokolu Nr. PP-221 (7-162/2020) konstatavo, kad Pareiškėja 2020-08-14 skundą dėl ginčijamo Inspekcijos sprendimo Komisijai pateikė praleidusi MAĮ 152 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą skundo dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo padavimo terminą, todėl

Pareiškėjos skundą dėl Inspekcijos 2020-07-16 sprendimo Nr. 68-59 laikė nepaduotu ir grąžino jį Pareiškėjai. Komisijos protokoliniame sprendime Pareiškėjai išaiškinta teisė Komisijai paduoti prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą, nurodant priežastis, dėl kurių terminas buvo praleistas (MAĮ 152 straipsnio 3 dalis) ir pateikiant nurodytas priežastis patvirtinančius įrodymus.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjos 2020-09-18 prašymas netenkintinas, terminas Pareiškėjos 2020-08-14 skundui dėl Inspekcijos 2020-07-16 sprendimo Nr. 68-59 paduoti neatnaujintinas.

MAĮ 152 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad skundas Komisijai turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų nuo centrinio mokesčių administratoriaus skundžiamo sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojui arba per 20 dienų nuo termino sprendimui dėl mokesčio ginčo priimti pasibaigimo dienos. Minėto straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojui, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias ikiteisminė mokesčių ginčą nagrinėjanti institucija pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas.

Iš minėto teisinio reglamentavimo matyti, kad būtina sąlyga praleistam terminui atnaujinti yra tai, jog turi egzistuoti svarbios priežastys, kurios sutrukdė asmeniui nustatytu laiku paduoti skundą dėl atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo. MAĮ nėra pateiktas sąrašas aplinkybių, kurioms esant būtų suteikta galimybė atnaujinti praleistą terminą skundui paduoti. Tai ikiteisminėi mokesčių ginčą nagrinėjančiai institucijai įstatymų leidėjo suteikta diskrecijos teisė.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), aiškindamas MAĮ 152 straipsnis 3 dalies nuostatas, savo praktikoje ne kartą yra pažymėjęs, kad viešojo administravimo subjektas, atsižvelgdamas į pateiktus įrodymus, nurodytas aplinkybes, vertina, ar yra pakankamas pagrindas suteikti teisę, kuria nepasinaudota per nustatytą laiką, t. y. teisę apskusti mokesčių administratoriaus sprendimą ir taip pradėti mokesčių ginčą. Toks vertinimas turi būti atliekamas pagal vidinį viešojo administravimo subjekto įsitikinimą, pagrįstą išsamiumi ir objektyviu visų aplinkybių išnagrinėjimu, vadovaujantis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais, paisant administracinių teismų formuojamos praktikos šios kategorijos arba analogiškose bylose (pavyzdžiui, LVAT 2010-11-08 sprendimas adm. byloje Nr. A-556-1154/2010; 2012-01-23 nutartis adm. byloje Nr. A-261-147/2012; 2015-03-17 sprendimas adm. byloje Nr. A-317-143/2015).

LVAT, sprenddamas praleisto termino atnaujinimo klausimus pagal Administracinių bylų teisenos įstatymo nuostatas, savo praktikoje taip pat yra konstatavęs, jog įstatymų leidėjas, nustatydamas terminus procesiniams veiksams atlikti, siekia užtikrinti teisinių santykių stabilumą, todėl praleistas terminas gali būti atnaujinamas tik išimtiniais atvejais, jeigu jo praleidimo priežastys tikrai buvo svarbios, ekstraordinarios (2012-09-19 LVAT praktikos, taikant Administracinių bylų teisenos įstatymo normas, apibendrinimo, publikuoto: „Administracinė jurisprudencija“, 2012, Nr. 23, 63 punktas; LVAT 2013-07-03 nutartis adm. byloje Nr. AS-492-323/2013). Pareiškėjas visus teiginius dėl termino praleidimo privalo pagrįsti objektyviais duomenimis (LVAT 2011-06-03 nutartis adm. byloje Nr. TA-858-44/2011; 2012-04-06 nutartis adm. byloje Nr. TA-492-6/2012).

Pagal LVAT praktiką svarbios priežastys, dėl kurios praleistas skundo padavimo terminas, sąvoka aiškinama kaip apimanti *tik išskirtines, objektyvias, nuo skundą paduodančio asmens valios nepriklausiusias aplinkybes* (LVAT praktikos, taikant išankstinio ginčų nagrinėjimo ne per teismą tvarką reglamentuojančias teisės normas, apibendrinimo (I dalis), publikuoto: „Administracinė jurisprudencija“, 2010, Nr. 19, 2.9. skyrius). Pastebėtina, kad vertinimas, ar terminas kreiptis teisminės gynybos praleistas dėl svarbių priežasčių, labai priklauso nuo nagrinėjamo atvejo aplinkybių. Sprendžiant termino atnaujinimo klausimą, taip pat yra atsižvelgiama į svarbių aplinkybių atsiradimo momentą, jų egzistavimo trukmę, į tai, ar

asmuo, išnykus minėtoms aplinkybėms, kreipėsi į teismą per protingą laiko tarpą. Taip pat vertintina, ar asmuo buvo pakankamai atidus, sąžiningas, ar, priešingai, savo teises įgyvendino nerūpestingai, aplaidžiai. Šia prasme kiekvienam konkrečiam atvejui taikytini ne vidutiniai, o individualūs sąžiningo, atidaus bei rūpestingo elgesio standartai (LVAT 2010-08-30 nutartis adm. byloje Nr. A-438-757/2010; 2014-04-02 nutartis adm. byloje Nr. A-261-347/2014; 2017-03-30 nutartis adm. byloje Nr. eA-1243-438/2017).

Komisija, įvertinusi bylos medžiagą, atsižvelgdama į LVAT praktiką nagrinėjama ginčui aktualiais klausimais, konstatuoja, jog nagrinėjamoje byloje nenustatytos aplinkybės, sudarančios pagrindą atnaujinti Pareiškėjos skundo dėl Inspekcijos 2020-07-16 sprendimo Nr. 68-59 padavimo terminą.

Iš bylos medžiagos matyti, jog Inspekcijos 2020-07-16 sprendimas Nr. 68-59 Pareiškėjai jos skunde Inspekcijai nurodytu adresu: J. g. 0, P. k., B. sen., Plungės r. savivaldybė, buvo išsiųstas registruota pašto siunta RE0000000LT. Pagal viešai skelbiamus AB Lietuvos pašto duomenis registruota pašto siunta gavėjui įteikta 2020-07-21. Taigi, MAĮ 152 straipsnyje nustatytas 20 dienų skundo padavimo terminas (skaičiuojamas nuo sprendimo faktinio įteikimo (gavimo) baigėsi 2020-08-10, o Komisijai adresuotą 2020-08-14 skundą Pareiškėja pašto įstaigai įteikė 2020-08-14, tai yra praleidusi skundo padavimo terminą.

Pareiškėja neginčija aplinkybės, kad skundą Komisijai dėl Inspekcijos sprendimo pateikė praleidusi MAĮ įtvirtintą skundo padavimo terminą, tačiau prašo šį terminą atnaujinti. Svarbiomis termino praleidimo priežastimis Pareiškėja nurodo aplinkybes, jog sprendimą gavo 2020-07-25, kartu su sutuoktiniu pateiktame prašyme nurodydama, kad kartu buvo išvykę į užsienį ir sprendimą atsiėmė likęs šeimos narys. Todėl atsižvelgiant į šias aplinkybes bei į tai, jog pasiruošti skundo padavimui šeima užsienyje negalėjo, Pareiškėja mano, jog yra svarbios priežastys skundo padavimo terminui atnaujinti. Duomenys, įrodantys Pareiškėjos (jos sutuoktinio) išvyką į užsienį, Komisijai nėra pateikti.

Komisija, gavusi Pareiškėjos prašymą ir vertindama jame nurodytas priežastis, 2020-09-28 raštu Nr. 7-808 (7-162/2020) kreipėsi į AB Lietuvos pašta, prašydama pateikti informaciją, kokiam konkrečiam asmeniui įteikta pašto siunta Nr. RE0000000LT, adresuota Pareiškėjai. AB Lietuvos paštas 2020-10-14 rašte Nr. 3-2020-04786 atsakė, kad 2020-07-17 Inspekcijos siūsta registruota siunta Nr. RE0000000LT, adresuota Pareiškėjai, 2020-07-21 įteikta asmeniškai gavėjai. Tokiu būdu aptarta informacija paneigia Pareiškėjos (jos sutuoktinio) prašyme nurodytas aplinkybes, kad Inspekcijos registruotos siuntos įteikimo 2020-07-21 metu Pareiškėjos šeima buvo išvykusi į užsienį ir siuntą atsiėmė likęs šeimos narys, atitinkamai vėliau Pareiškėjai (jos sutuoktiniui) perdavęs adresuotas siuntas, kas nurodoma svarbia priežastimi – kliūtimi, sutrukdžiusia Pareiškėjai per MAĮ nustatytą terminą paduoti skundą Komisijai.

Pažymėtina, kad MAĮ įtvirtintais skundų mokestiniam ginčui padavimo terminais siekiama garantuoti operatyvų mokestinio ginčo nagrinėjimo procesą, teisingą ir savo laiku atliekamą mokesčių surinkimą į valstybės biudžetą bei užtikrinti teisinių santykių stabilumą. MAĮ nustatytas trumpas terminas skundui paduoti įpareigoja asmenis savo procesinėmis teisėmis naudotis itin operatyviai, atidžiai, rūpestingai bei sąžiningai, nes, priešingu atveju, jų pažeistos teisės ar įstatymo saugomi interesai mokestiniam ginčui gali būti neginami.

Pareiškėja, kaip to reikalauja Komisijos sprendime aptarta teismų praktika, objektyviais ir patikimais duomenimis nepagrindė išskirtinių, nuo jos valios nepriklausančių aplinkybių, kurios sutrukdė jai laiku paduoti skundą Komisijai, buvimo. Pareiškėjos kartu su sutuoktiniu pateiktame prašyme nurodytos aplinkybės dėl išvykos į užsienį, vėlesnio (2020-07-25) nei nustatyta iš tikrųjų Pareiškėjai (taip pat jos sutuoktiniui) adresuotų pašto siuntų įteikimo, įvertinus trečiųjų, nepriklausomų asmenų pateiktą informaciją apie siuntos įteikimą 2020-07-21 asmeniškai Pareiškėjai, neatitinka tikrovės ir buvusių faktinių aplinkybių. Todėl, įvertinus ir tai, kad Inspekcijos 2020-07-16 sprendime Nr. 68-59 Pareiškėjai buvo išaiškinta sprendimo apskundimo Komisijai arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui

tvarka ir skundo padavimo terminas, Pareiškėjos prašyme nurodytos aplinkybės nesudaro pagrindo pripažinti, kad egzistavo objektyvaus pobūdžio aplinkybės, buvusios kliūtimi Pareiškėjai laiku pasinaudoti teise apskūsti Inspekcijos 2020-07-16 sprendimą Nr. 68-59. Taip pat kritiškai vertintinos Pareiškėjos nurodomos aplinkybės, kad šeima išvykos užsienyje metu (paminėtina, jog duomenys apie buvusią išvyką į užsienį Komisijai nepateikti) neturėjo galimybės rengtis skundo padavimui, nes iš Pareiškėjos skunde Komisijos nurodytų motyvų matyti, jog jie didžia dalimi atitinka skunde Inspekcijai nurodytus motyvus, o pats mokestinio ginčo dalykas Pareiškėjai (ir jos sutuoktiniui) buvo žinomi nuo patikrinimo akto surašymo, todėl papildomo pasiruošimo poreikis teikiant skundą kitai institucijai, nagrinėjančiai mokestinius ginčus, negali būti pripažintas svarbia skundo padavimo termino praleidimo priežastimi.

Aptartos aplinkybės nesudaro pagrindo pripažinti, kad Pareiškėjos elgesys atitiko rūpestingumo ir sąžiningumo kriterijus, nes ji nesiėlgė taip, kaip analogiškoje situacijoje elgtųsi kiekvienas pakankamai rūpestingas ir atidus asmuo. Todėl Komisija, įvertinusi išdėstytas aplinkybes, sprendžia, kad termino pateikti skundą Komisijai dėl Inspekcijos sprendimo praleidimą lėmė ne objektyvios, nuo asmens valios nepriklausios aplinkybės, kurios galėtų būti pripažintos svarbiomis termino praleidimo priežastimis, o Pareiškėjos pasirinktas elgesys bei galimai jos nepakankamas rūpestingumas ir neatidumas. Todėl Pareiškėjos 2020-09-18 prašymas atnaujinti praleistą terminą skundui dėl Inspekcijos 2020-07-16 sprendimo Nr. 68-59 paduoti netenkintinas, šis Pareiškėjos skundas laikytinas nepaduotu ir grąžintinas Pareiškėjai.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 152 straipsnio 3 ir 5 dalimis, n u s p r e n d ž i a :

Neatnaujinti termino Pareiškėjos 2020-08-14 skundui dėl Inspekcijos 2020-07-16 sprendimo Nr. 68-59 paduoti.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 152 straipsnio 7 dalį ir Administracinių bylų teisenos įstatymo 28 straipsnio 1 dalį mokesčio mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskūsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Skundas teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per vieną mėnesį po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo gavimo dienos.

Komisijos pirmininkas	Evaldas Raistenskis
Komisijos narė	Edita Galiauskaitė
Komisijos narė	Rasa Stravinskaitė
Komisijos narys	Andrius Venius
Komisijos narė	Vilma Vildžiūnaitė